

កំណត់ហេតុ

**កិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់កម្រិតបច្ចេកទេស រវាងប្រទេសបញ្ជូនពលករទាំងបី
កម្ពុជា ឡាវ មីយ៉ាន់ម៉ា អំពីតួនាទីរបស់ប្រទេសបញ្ជូនពលករ
ដើម្បីពង្រឹងកិច្ចការពារពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ដែលប្រឈមនឹងហានិភ័យ
ពីពលកម្មដោយបង្ខំ និងការជួញដូរមនុស្ស**

ថ្ងៃទី ២៤-២៥ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៨
ខេត្តសៀមរាប ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

នៅថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ១០កើត ខែជេស្ឋ ឆ្នាំច សំរឹទ្ធស័ក ព.ស២៥៦២ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី២៤ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១៨ នៅសណ្ឋាគារសុខាល័យអង្គរ ខេត្តសៀមរាប មានបើកកិច្ចប្រជុំរយៈពេល ០២ថ្ងៃ ដើម្បីពិគ្រោះ យោបល់កម្រិតបច្ចេកទេស រវាងប្រទេសបញ្ជូនពលករទាំងបី កម្ពុជា ឡាវ មីយ៉ាន់ម៉ា អំពីតួនាទីរបស់ប្រទេស បញ្ជូនពលករ ដើម្បីពង្រឹងកិច្ចការពារពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ដែលប្រឈមនឹងហានិភ័យ ពីពលកម្មដោយបង្ខំ និងការជួញដូរមនុស្ស ដែលភាគីកម្ពុជាដឹកនាំដោយ **លោកជំទាវ ជូ ម៉ិណអេង** រដ្ឋលេខាធិការក្រសួង មហាផ្ទៃ និងជាអនុប្រធាន អចិន្ត្រៃយ៍ នៃគណៈកម្មាធិការជាតិប្រយុទ្ធប្រឆាំងអំពើជួញដូរមនុស្ស (គ.ជ.ប.ជ) ភាគីឡាវដឹកនាំដោយ លោក Onevong Keobunnavong ប្រធានជួយកុមាររងគ្រោះដោយការជួញដូរ នៃនាយក ដ្ឋានសុខមាលភាពសង្គម ក្រសួង ការងារ និងសុខមាលភាពសង្គម និង ភាគីមីយ៉ាន់ម៉ាដឹកនាំដោយ លោកស្រី Thin Pyant Thida Kyaw ទីប្រឹក្សា និងអនុប្រធានបេសកកម្ម នៃស្ថានទូតមីយ៉ាប្រចាំកម្ពុជា ។

ក. សមាសភាពចូលរួមកិច្ចប្រជុំ

គណៈប្រតិភូកម្ពុជា មានចំនួន ១៩រូប ជាតំណាងមកពី ក្រសួងមហាផ្ទៃ ក្រសួងកិច្ចការនារី ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ក្រសួងការបរទេស និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ អគ្គស្នងការដ្ឋាននគរបាលជាតិ អគ្គនាយកដ្ឋានអន្តោប្រវេសន៍ អគ្គនាយកដ្ឋានអគ្គសញ្ញាណកម្ម អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន គ.ជ.ប.ជ និងសាលាខេត្ត សៀមរាប ។

គណៈប្រតិភូឡាវ មានចំនួន ០៣រូប ជាតំណាងមកពី ក្រសួងការងារ និងសុខមាលភាពសង្គម ។
គណៈប្រតិភូមីយ៉ាន់ម៉ា មានចំនួន ០១រូប ជាតំណាងមកពី ស្ថានទូតមីយ៉ាប្រចាំកម្ពុជា ។

អង្គការ និងសង្គមស៊ីវិលមាន UN-Women, IOM, IJM, ILO, UN-ACT, JICA, USAID, GVC, LSCW, LPN, Hope for Justice, Winrock Int, Ratanak Int, Samaritan's purse, Chabdai Coalition, Wordvision Cambodia និង ACRA ។

ខ. កម្មវិធីបើក

ជាកិច្ចចាប់ផ្តើមបើកកម្មវិធី **លោកជំទាវ ជូ ប៊ុនអេង** បានមានប្រសាសន៍ស្វាគមន៍ និងថ្លែងអំណរគុណចំពោះការអញ្ជើញចូលរួមរបស់គណៈប្រតិភូឡាវ ភូមា និងកម្ពុជា ដែលជាមន្ត្រីបច្ចេកទេស មកពីបណ្តាក្រសួង អង្គការពាក់ព័ន្ធ អង្គការអន្តរជាតិ និងសង្គមស៊ីវិល ។ លោកជំទាវបានមានប្រសាសន៍បន្ត ដែលមានអត្ថន័យសង្ខេបដូចតទៅ៖ ដោយសារប្រទេសទាំងបីបាននិងកំពុងមានភាពប្រឈមដូចគ្នាលើបញ្ហាទេសន្តរប្រវេសន៍ជាពិសេសនៅប្រទេសថៃ និងដោយសារប្រទេសនីមួយៗមានរបៀបគ្រប់គ្រងបទដ្ឋាន និងនីតិវិធីក្នុងការអនុវត្តដោយឡែកពីគ្នា មានទាំងចំណុចល្អ ទាំងចំណុចខ្វះខាត ដូច្នេះកិច្ចប្រជុំនេះនឹងពិភាក្សាបើកចំហជាលក្ខណៈមិត្តភាព ដើម្បីរកឲ្យឃើញនូវបញ្ហាពិត និងត្រូវជ្រើសរើសបញ្ហាអាទិភាព ដើម្បីស្វែងរកដំណោះស្រាយដោយឡែកសម្រាប់អនុវត្តតាមប្រទេសរៀងខ្លួន និងដំណោះស្រាយរួមសម្រាប់អនុវត្តរួមទាំងបីប្រទេស ។ គោលបំណងសំខាន់ នៃកិច្ចប្រជុំនេះ គឺស្វែងយល់អំពីស្ថានភាព និងបទពិសោធន៍ល្អៗក្នុងការបញ្ជូនពលករ និងគ្រប់គ្រងលំហូរមិនប្រក្រតីនៃទេសន្តរប្រវេសន៍ ដែលជាប្រភពនៃអំពើជួញដូរមនុស្ស និងការកេងប្រវ័ញ្ចគ្រប់រូបភាព ជាពិសេសគឺកំណត់យុទ្ធសាស្ត្រ និងសកម្មភាពអាទិភាព ដើម្បីលើកជាអនុសាសន៍សំខាន់ៗដាក់ជូន និងស្វែងរកការគាំទ្រពីប្រមុខរដ្ឋាភិបាលទាំងបីប្រទេស ដើម្បីពិភាក្សា និងធ្វើការតស៊ូមតិជាមួយនឹងប្រទេសគោលដៅ ។ ដូច្នេះនៅពេល កំណត់រកដំណោះស្រាយរួមដែលសមស្របបានហើយ នឹងលើកយកទៅពិភាក្សាជាមួយប្រទេសថៃ ដែលជាប្រទេសគោលដៅ ដើម្បីរួមសហការគ្នាការពារពលករ និងលើកកម្ពស់ទេសន្តរប្រវេសន៍ដោយសុវត្ថិភាព រៀបរយ និងស្របច្បាប់ (Safe, Orderly and Regular Migration) ទៅអនាគត ។ ក្នុងនាមគណៈកម្មាធិការជាតិប្រឆាំងការជួញដូរមនុស្សកម្ពុជា សង្ឃឹមថាកិច្ចពិភាក្សានេះនឹងទទួលបានលទ្ធផលផ្នែកផ្តាដែលប្រតិភូនីមួយៗនឹងអាច យកទៅដាក់ជូនថ្នាក់ដឹកនាំទទួលបន្ទុកការងារប្រឆាំងការជួញដូរមនុស្ស និងការងារគ្រប់គ្រងទេសន្តរប្រវេសន៍ នៃប្រទេសរៀងខ្លួន ដើម្បីពិនិត្យ បំពេញបន្ថែម និងឈានទៅការជួបគ្នារវាងថ្នាក់ដឹកនាំប្រទេសទាំងបី ដើម្បីសម្រេច លើសេចក្តីថ្លែងការណ៍រួម លើដំណោះស្រាយរួម នៅពេលអនាគតដ៏ខ្លីខាងមុខ និងអាចដាក់ស្នើការពិភាក្សាជាមួយភាគីថៃ ក្នុងការរួមសហការគ្នាដោះស្រាយបញ្ហាពលករឲ្យបានល្អ ។

លោកជំទាវ សាន្ត អរុណ រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងកិច្ចការនារី បានមានប្រសាសន៍ស្វាគមន៍ និងថ្លែងអំណរគុណដល់គណៈប្រតិភូទាំងអស់ ។ លោកជំទាវបានមានប្រសាសន៍ថ្លែងអំណរគុណក្រុមការងារ COMMIT ដែលមាន ៦ប្រទេសបានជួបប្រជុំគ្នាជាច្រើនលើករួចមកហើយ ក្នុងនោះក៏មានប្រទេសឡាវ និងប្រទេសមីយ៉ាន់ម៉ាហើយសង្ឃឹមថានឹងយកបទពិសោធន៍ពាក់ព័ន្ធមកចែករំលែកនាពេលនេះ ។ លោកជំទាវយល់ឃើញថា កន្លងមកប្រទេសយើងទាំងបីបានសហការគ្នាហើយ គ្រាន់តែការអនុវត្តនៅដាច់ដោយឡែករៀងខ្លួន ដូច្នេះត្រូវស្វែងរកការសហការរួមគ្នាឲ្យបានល្អប្រសើរ និងសូមជូនពរឲ្យកិច្ចប្រជុំពិភាក្សានេះទទួលបានជោគជ័យ ។

លោកស្រី SARAH KNIBBS (UN-Women) បានមានប្រសាសន៍ថា៖ ទេសន្តរប្រវេសន៍មានប្រយោជន៍ដល់ប្រទេសបញ្ជូន និងប្រទេសទទួល តែទន្ទឹមនោះក៏មានការកេងប្រវ័ញ្ច ជាពិសេសចំពោះស្ត្រី ដែលងាយស្រួលក្នុងការបោកបញ្ឆោត ជាពិសេសស្ត្រីធ្វើការងារផ្ទះមិនស្របច្បាប់ និងទទួលប្រាក់ឈ្នួលតិច ។ អង្គការ UN-Women រីករាយនឹងការចូលរួមប្រជុំពិភាក្សាដោះស្រាយបញ្ហាពលករទេសន្តរប្រវេសន៍នេះ ដែលការនិយាយជាចំហអំពីទេសន្តរប្រវេសន៍មានសារសំខាន់ណាស់ ។

លោក Onevong Keobunnavong ប្រធានគណៈប្រតិភូឡាវ បានមានប្រសាសន៍ថា៖ ប្រទេសយើងទាំងបីជាប្រទេសមានពលករច្រើននៅប្រទេសថៃ ហើយការជួបប្រជុំនាពេលនេះគឺដើម្បីស្វែងរកដំណោះស្រាយចំពោះបញ្ហាដែលបាននិងកំពុងជួបប្រទះដូចគ្នា និងជាឱកាសដែលយើងផ្តួចផ្តើមរកដំណោះស្រាយជួយគ្នាទៅវិញទៅមក ។ យើងក៏បានធ្វើការជាមួយ COMMIT តាំងពីឆ្នាំ២០០៤ ដើម្បីជួយពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ និង

បានចុះកិច្ចព្រមព្រៀងក្នុងបំណងសហការជួយគ្នាឲ្យកាន់តែល្អប្រសើរ ។ ជាការពិត យើងបានធ្វើការងារនេះក្នុងអនុតំបន់ទន្លេមេគង្គ តែនីតិវិធីអនុវត្តជាក់ស្តែងមិនទាន់មាន មានតែការអនុវត្តតាមកិច្ចព្រមព្រៀង ។ ខ្ញុំសូមឲ្យរដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសទាំងបីរួមគ្នាដោះស្រាយ ហើយខ្ញុំសូមវាយតម្លៃខ្ពស់ចំពោះកិច្ចប្រជុំនេះ និងសូមជូនពរឲ្យទទួលបានជោគជ័យ ជាពិសេសទទួលបានអនុសាសន៍ បទពិសោធន៍ និងដំណោះស្រាយល្អៗ ។

លោកស្រី Thin Pyant Thida Kyaw ប្រធានគណៈប្រតិភូមីយ៉ាន់ម៉ា បានមានប្រសាសន៍ថា៖ កិច្ចប្រជុំនេះនឹងផ្តល់ផលល្អជាខ្លាំងក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាពលករទេសន្តប្រវេសន៍ ដែលមានភាពស្មុគស្មាញច្រើនចំពោះប្រទេសបញ្ជូនទាំងបី ។ ៧០ភាគរយ នៃពលករមីយ៉ាន់ម៉ា រស់នៅតាមទីជនបទ និងមានការប្រែប្រួលតាមវិនិយោគបរទេស ហើយពួកគាត់ភាគច្រើនធ្វើទេសន្តប្រវេសន៍តាមរយៈគ្រួសារ និងការរៀបការ ។ ប្រទេសមីយ៉ាន់ម៉ា ជាប្រទេសមានពលករទេសន្តប្រវេសន៍ច្រើនជាងគេក្នុងអនុតំបន់ទន្លេមេគង្គ ដែលស្ត្រីត្រូវបានជញ្ជូន និងបុរសត្រូវបានបញ្ជូនទៅការងារសំណង់ និងនេសាទ ។ កិច្ចប្រជុំបច្ចេកទេសនេះនឹងចែករំលែកបទពិសោធន៍ និងមេរៀនល្អៗ ហើយមីយ៉ាន់ម៉ានឹងចូលរួមសហការក្នុងការងារនេះ ។

គ. ដំណើរការនៃកិច្ចពិភាក្សា

វគ្គទី ១ : ស្ថានភាពទេសន្តប្រវេសន៍បច្ចុប្បន្នក្នុងប្រទេសថៃ និងផលប៉ះពាល់នៃការពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ដោយអាជ្ញាធរថៃ

- បទបង្ហាញរបស់លោក Uy Akhara (IOM Phnom Penh): Risks and Rewards: Outcomes of Labour Migration in South-East Asia
  - ការសិក្សានេះបានធ្វើឡើងដោយ ILO TRIANGLE ក្នុងកម្មវិធីអាស៊ាន និងកម្មវិធី Rapid Asia ។
  - ចំណាកស្រុកដែលធ្វើដំណើរទៅកាន់ប្រទេសដទៃក្នុងតំបន់អាស៊ាន បានកើនឡើងច្រើនជាងប្រាំដងចាប់តាំងពីឆ្នាំ 1990 ដែលឈានដល់ជិត 6,9 លាននាក់ ។
  - របកគំហើញនៃការសិក្សាបង្ហាញថា ទោះបីជាផលប្រយោជន៍សេដ្ឋកិច្ចសង្គមនៃការធ្វើចំណាកមិនត្រូវបានពង្រីកជាអតិបរមានៅក្នុងតំបន់អាស៊ានក៏ដោយ ក៏លទ្ធផលវិជ្ជមានអាចសម្រេចបានប្រសិនបើពលករត្រូវបានផ្តល់ឱកាសបង្កើនជំនាញការងារ រៀនសូត្របំណុល ទទួលបានប្រាក់ឈ្នួលអប្បបរមា និងស្វែងរកការងារដែលទទួលបានផលចំណេញនៅពេលត្រឡប់វិញ ។ វិសាលភាពដ៏ធំដែលធ្វើអោយទទួលបានផលវិជ្ជមាន គឺតម្រូវឲ្យមានការផ្លាស់ប្តូរគោលនយោបាយ និងការអនុវត្តដោយរដ្ឋាភិបាល និយោជក និងទីភ្នាក់ងារជ្រើសរើសពលករ ជាជាងទៅលើអាកប្បកិរិយារបស់ពលករ ។ ដើម្បីគាំទ្រដល់ការសម្រេចបាននូវលទ្ធផលវិជ្ជមានកាន់តែច្រើន គឺត្រូវការផ្លាស់ប្តូរអភិបាលកិច្ចទេសន្ត ប្រវេសន៍ការងារក្នុងអាស៊ាន ដែលនឹងធ្វើឲ្យចំនួនពលករទេសន្តប្រវេសន៍មានបទពិសោធន៍ទទួលបានផលប្រយោជន៍មានចំនួនកើនឡើង ។

អនុសាសន៍៖

- អភិវឌ្ឍបណ្តាញអន្តោប្រវេសន៍ស្របច្បាប់ ដែលប្រើពេលវេលាខ្លី មិនស្មុគស្មាញ និងមិនចំណាយច្រើន
- ផ្លាស់ប្តូរការចំណាយសម្រាប់ការជ្រើសរើសបុគ្គលិក ពីកម្មករទៅនិយោជក
- ធានាថាពលករអន្តោប្រវេសន៍ស្ត្រី និងបុរសត្រូវបានគ្របដណ្តប់យ៉ាងពេញលេញដោយច្បាប់ការពារពលកម្ម និងសង្គម ដោយមិនគិតពីវិស័យការងាររបស់ពួកគាត់
- ពង្រឹងផលប្រយោជន៍គាំពារសង្គមដល់ពលករ

- ពង្រីកការទទួលបានយុត្តិធម៌សម្រាប់ពលករ
- អនុវត្តការដាក់ទណ្ឌកម្មតឹងរឹងជាងមុនចំពោះនិយោជក និងភ្នាក់ងារជ្រើសរើសពលករ ដែលរំលោភសិទ្ធិរបស់ពលករ
- ផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញដែលស្របតាមតម្រូវការរបស់និយោជក និងបើកសុពលភាពជំនាញសម្រាប់កម្មករមានជំនាញទាប និងពាក់កណ្តាលជំនាញ
- ពង្រីកសេវាកម្មដែលផ្តល់ជូនដល់ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ សម្រាប់ការបញ្ជូនត្រឡប់ និងការធ្វើសមាហរណកម្ម ។

• បទអន្តរាគមន៍របស់លោក Onevong Keobunnavong ប្រធានគណៈប្រតិភូឡាវ : **បញ្ហាប្រឈម**

- ទេសន្តរប្រវេសន៍បានជួបនូវបញ្ហាប្រឈមជាច្រើន ហើយយើងបានស្រាវជ្រាវឃើញថាមានខ្លះត្រឹមត្រូវ និងខ្លះមិនត្រឹមត្រូវ ។ រដ្ឋាភិបាលឡាវបានខិតខំធ្វើការទប់ស្កាត់មិនឲ្យចេញទៅដោយខុសច្បាប់ព្រោះវានាំឲ្យមានបញ្ហាដល់សង្គមជាច្រើន ។ តាមការសិក្សាស្រាវជ្រាវ បើមិនទប់ស្កាត់ទេនឹងមានបញ្ហា ២សំខាន់គឺ៖ ១.ទទួលប្រាក់ឈ្នួលមិនយុត្តិធម៌ ២.មិនមានការធានាក្នុងការងារ ។
- បញ្ហាធំ ៣ ដែលបានជួបប្រទះមាន៖ ១.ពលករគ្មានជំនាញទទួលប្រាក់ឈ្នួលតិច ២.ប្រទេសរីកចម្រើនតែងអូសទាញពលករពីប្រទេសផ្សេងៗ ៣.ការចេញទៅមិនមានភាពងាយស្រួល ។
- ពលករឡាវក៏ជួបបញ្ហាការចំណាយតាមច្រកចេញ និងច្រកហៀងតូចៗ ហើយអ្វីដែលពលករសង្ឃឹមចង់បាន មិនបានតាមតម្រូវការនោះទេ តែងមានបញ្ហាជាច្រើនដូចជា គ្រោះថ្នាក់ចរាចរ និងចំណាយកើនឡើងជាដើម ។
- យើងត្រូវរៀបចំនីតិវិធីផ្តល់ភាពងាយស្រួលដល់ពលករចេញទៅដោយស្របច្បាប់ និងទទួលកំរៃតាមការកំណត់ ។
- ពលករក្រីក្រត្រូវការការគាំទ្រពីនិយោជក ដូច្នេះយើងត្រូវជ្រើសរើសពលករតាមក្រុមហ៊ុនស្របច្បាប់ឲ្យបានត្រឹមត្រូវ និងជំរុញឲ្យក្រុមហ៊ុនបង្កើនការអនុវត្តតាមផែនការ ។

• បទអន្តរាគមន៍របស់លោក Chhot Thany (LPN): **ការអនុវត្តច្បាប់ដោយរលោភនៃថៃ**

- ចំនួនពលករមានឯកសារស្របច្បាប់នៅថៃមានពី៥ទៅ៦លាននាក់ ពលករមានប័ណ្ណស៊ីដមួយមាន២លាននាក់ ។ ថៃបានធ្វើការពន្យារការផ្តល់ភាពស្របច្បាប់រហូតដល់ថ្ងៃទី៣០ ខែមិថុនា ហើយនឹងរៀបចំឲ្យពលករទៅធ្វើការស្របច្បាប់នៅប្រទេសថៃ ដែលខាងកម្ពុជា និងឡាវបានបំពេញការងារនេះបានល្អ ។ ពលករខ្លះមិនទាន់បានទទួលភាពស្របច្បាប់ បានឆ្លៀតឱកាសធ្វើការនៅកន្លែងផ្សេងៗ ។ ពលករដែលមិនស្របច្បាប់ ឬមិនមានឯកសារគ្រប់គ្រាន់ ត្រូវទទួលពិន័យ ឬឃាត់ខ្លួន ។
- ថៃបានរៀបចំច្បាប់ ឲ្យនិយោជកចេញលិខិតទទួលស្គាល់ពលករ តែក៏នៅមានអ្នកលួចលាក់ ដែលនាំឲ្យថៃមានភាពអនាធិបតេយ្យ ។ កន្លែងមានចំណូលខ្ពស់ក៏មានពុករលួយច្រើន ។ ពលករខុសច្បាប់មិនហ៊ានចេញក្រៅ គឺទិញអាហារតែក្នុងកន្លែងធ្វើការ ដែលនាំឲ្យនិយោជកងាយកេងប្រវ័ញ្ច ។ ពលករធ្វើការក្រោមជ័រខ្លះបាត់ខ្លួន និងពលករផ្នែកនេសាទខ្លះលក់ទឹកស្អាត ។
- បច្ចុប្បន្នអាយុ ១៨ឆ្នាំឡើងទើបអាចចូលទៅធ្វើការបាន តែនៅមានលួចដាក់អាយុលើស ។ ចំពោះក្រុមហ៊ុន បើនាំពលករចូលត្រូវមានឯកសារច្បាស់លាស់ (កន្លងមកក្រុមហ៊ុនខ្លះបានបោកពលករឲ្យចូលទៅប្រទេសថៃដោយខុសច្បាប់ រួចព្រលែងចោល ហើយត្រូវប៉ូលីសចាប់បញ្ជូនមកវិញ)

ដូច្នេះក្រុមហ៊ុនត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ពីដំណើររបស់ពលករ ។ ឈ្មួញកណ្តាលទទួលបានលុយពីនិយោជក ដែលនាំឲ្យពលករទទួលបានប្រាក់ឈ្នួលតិច ។

- មានបញ្ហាលំបាកជាខ្លាំងចំពោះក្រុមហ៊ុននេសាទ ដោយរដ្ឋាភិបាលតម្រូវឲ្យធ្វើរបាយការណ៍ឲ្យបាន ច្បាស់លាស់ តែប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមកពេលចុះពិនិត្យបង្ហាញតែអ្នកមានឯកសារ ពេលសមត្ថកិច្ចចេញ បាត់ក៏មានលួចលាក់ដដែល ។
- ពួកមេខ្យល់ភាគច្រើនជាគ្នាឯង ឬមកពីប្រទេសខ្លួនឯង ហើយមានបោះត្រាក្លែងក្លាយលើឯកសារ ដើម្បីបានលុយពីពលករ ដែលជាហេតុនាំឲ្យមានបញ្ហាដល់ថៅកែ ។
- បច្ចុប្បន្នរដ្ឋាភិបាលថែមានការរឹតបន្តឹង ដែលនាំឲ្យមានពលករខ្លះរត់ ខ្លះបាត់ខ្លួន ។ បើពលករមាន បញ្ហា គេនឹងបញ្ជូនទៅអ្នកច្បាប់សាធារណៈ ហើយបច្ចុប្បន្នពលករមួយចំនួននៅកន្លែងស្នាក់នៅ បណ្តោះអាសន្ន ។
- អង្គការមកពីកម្ពុជា ឡាវ និងមីយ៉ាន់ម៉ា បានជួបពិភាក្សាគ្នាថា បើមានករណីគឺជួយគ្នាដោះស្រាយ ។
- យើងបានធ្វើសិក្ខាសាលាអំពីស្ត្រី និងកុមារ ក្នុងការបញ្ជូនឲ្យមានសុវត្ថិភាព និងសិក្ខាសាលាស្វែងរក ដំណោះស្រាយឲ្យដំណើរការល្អផងដែរ ។

វគ្គទី ២ : ចំណុចខ្វះខាត បញ្ហាប្រឈម និងការអនុវត្តនៃយន្តការមានស្រាប់ គោលនយោបាយ និង ក្របខ័ណ្ឌអភិបាលកិច្ចទេសន្តរប្រវេសន៍ការងារ និងបញ្ញត្តិស្តីពីដំណើរការផ្តល់ភាពស្របច្បាប់

- បទបង្ហាញរបស់លោក អ៊ុក វ៉ារ៉ុដ (ក្រសួងការងារ): Strengthening Protection of At-Risk Migrants Against Forced Labor and Human Trafficking
  - កម្ពុជាបានបញ្ជូនពលករទៅប្រទេសថៃ កូរ៉េ ជប៉ុន ម៉ាឡេស៊ី សិង្ហបុរី ហុងកុង និងអាប៊ីសាអូឌីត ហើយបានធ្វើប្រាក់មកគ្រួសារសរុបជាង ១,៧ពាន់លានដុល្លា ។ មកទល់ឆ្នាំ២០១៧ មានពលករ កម្ពុជាទៅធ្វើការនៅបរទេសចំនួន ១លាន២សែននាក់ ក្នុងនោះ៖
    - ប្រទេសថៃ ១.០៥៦.៣៥៨នាក់ ទទួលបានប្រាក់ឈ្នួលជាមធ្យម ២៥០ដុល្លាក្នុង១ខែ
    - ប្រទេសកូរ៉េ ៤៤.២២៩នាក់ ទទួលបានប្រាក់ឈ្នួលជាមធ្យម ១.២០០ដុល្លាក្នុង១ខែ
    - ប្រទេសជប៉ុន ៦.០០០នាក់ ទទួលបានប្រាក់ឈ្នួលជាមធ្យម ១.៥០០ដុល្លាក្នុង១ខែ
    - ប្រទេសម៉ាឡេស៊ី ៣០.០០០នាក់ ទទួលបានប្រាក់ឈ្នួលជាមធ្យម ២៤០ដុល្លាក្នុង១ខែ
    - ប្រទេសសិង្ហបុរី ៤៨៧នាក់ ទទួលបានប្រាក់ឈ្នួលជាមធ្យម ៤៥០ដុល្លាក្នុង១ខែ
    - ប្រទេសហុងកុង ១៥នាក់ ទទួលបានប្រាក់ឈ្នួលជាមធ្យម ៥៥០ដុល្លាក្នុង១ខែ
    - ប្រទេសអាប៊ីសាអូឌីត ១២នាក់ ។
  - នៅប្រទេសកម្ពុជាមាន ភ្នាក់ងារជ្រើសរើសឯកជន ៨០, ភ្នាក់ងារជ្រើសរើសសាធារណៈ (MTOSB), សមាគមន៍ ACRA និង MAC ។ ពលករត្រូវបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលពុម្ពចាក់ចេញ ។
  - ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈបានរៀបចំ អនុក្រឹត្យ ប្រកាស និងអនុស្សារណៈយោគ យល់គ្នាជាមួយប្រទេសពាក់ព័ន្ធជាច្រើន ព្រមទាំងមាន គោលនយោបាយទេសន្តរប្រវេសន៍ការងារ (២០១៤-២០១៨ និង) គោលនយោបាយការងារជាតិ (២០១៥-២០២៥) ។
  - វិធានការការពារពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ របស់ក្រសួងការងារ មានដូចជា៖
    - បណ្តុះបណ្តាល និងបញ្ជូនអ្នកប្រឹក្សាពលករទៅបរទេស
    - ពង្រឹងសេវាប្រឹក្សាដើម្បីគាំទ្រពលករទេសន្តរប្រវេសន៍
    - វិធានការដាក់ទណ្ឌកម្ម និងពិន័យ

- អភិវឌ្ឍកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលមុនចាកចេញ
  - បង្កើតច្រកចេញចូលតែមួយ
  - បង្កើតសម្ភារៈអប់រំពលករដូចជា សៀវភៅណែនាំវិជ្ជាគ
  - អប់រំអំពីការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ ជាពិសេសការផ្ទេរប្រាក់នៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន
  - គាំទ្រការបើកគណនីធនាគារដោយពលករទេសន្តរប្រវេសន៍នៅកម្ពុជា និងនៅប្រទេសគោលដៅ ដើម្បីជួយសម្រួលការផ្ទេរប្រាក់ ។
- បទអន្តរាគមន៍របស់លោក Onevong Keobunnavong ប្រធានគណៈប្រតិភូឡាវ :
    - នៅពេលជួបបញ្ហានៅប្រទេសថៃ យើងបានយកមកពិភាក្សា និងស្រាវជ្រាវ ។
    - ពលករមានកម្រិតយល់ដឹងទាប មិនចេះសរសេរអក្សរ ដែលតម្រូវឲ្យក្រុមហ៊ុនឆ្លៀតឱកាសជួយ បំពេញពាក្យស្នើសុំ ដោយយកថ្លៃសេវា ។
    - បញ្ហាគំរាមកាត់កិច្ចការមានរយៈពេលយូរ និងមានតម្លៃខ្ពស់ ។
    - ពលករឡាវដែលទៅដោយខុសច្បាប់មានចំនួនច្រើន ហើយយើងក៏បានចាត់វាយប្រហារ និងជួយ បានមួយចំនួន តែមិនទាន់បានទាំងអស់នោះទេ ។
    - នៅឆ្នាំ២០០១ មានជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្សចំនួន ២.៦០០នាក់ ភាគច្រើនជាពលករ ដែលត្រូវបានបង្ខិតបង្ខំ ។
    - ក្នុងរយៈពេល ២ឆ្នាំចុងក្រោយនេះ ចំនួនជនរងគ្រោះមានការថយចុះ ។
    - នៅឡាវមានក្រុមហ៊ុនបញ្ជូនពលករ ៩ តែមានតែ ៣ទេ ដែលបានអនុវត្ត និងសហការក្នុងការបញ្ជូន ពលករ ហើយឥលូវកំពុងតែបញ្ជូន តែក៏មានឧបសគ្គមួយចំនួនផងដែរ ។
    - បច្ចុប្បន្នពលករឡាវក៏កំពុងធ្វើការចុះបញ្ជីស្របច្បាប់ដែរ ហើយរដ្ឋាភិបាលឡាវ និងថៃក៏បានព្រម ព្រៀងអនុវត្តការងារនេះផងដែរ ។
    - នៅមាន ២ចំណុចសេសសល់គឺ៖ យុត្តិធម៌ និង ការចំណាយរបស់ពលករ ។
  - បទអន្តរាគមន៍របស់លោកស្រី Thin Pyant Thida Kyaw ប្រធានគណៈប្រតិភូមីយ៉ាន់ម៉ា:
    - មីយ៉ាន់ម៉ាមានគោលនយោបាយពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ធ្វើការនៅបរទេស ហើយក៏បានពង្រឹងច្បាប់ ដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍ពលករផងដែរ ។
    - មីយ៉ាន់ម៉ាបានចុះអនុស្សាវរណៈជាមួយថៃក្នុងឆ្នាំ២០០៣ តែមិនអាចគ្របដណ្តប់បានទាំងស្រុងទេ ។
    - ក្រុមហ៊ុនបានបញ្ជូនពលករជាង ៧០ម៉ឺននាក់ ហើយទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលឥតគិតថ្លៃ ។
    - យើងមានក្រុមការងារចុះបញ្ជី និងការពារសិទ្ធិពលករ ។
    - មជ្ឈមណ្ឌលធនធានត្រូវបានបង្កើតដោយ ILO និង IOM ដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មានដល់ពលករ ។
  - បទអន្តរាគមន៍របស់លោក ជាញ៉ូ អេងកក្កដា (ACRA):
    - បញ្ហាប្រឈមគឺនៅតែមានពលករទៅមិនស្របច្បាប់(មកពីមានអ្នកទទួលទើបមានអ្នកទៅ) ។ អ្នកខ្លះ ទៅតាមក្រុមហ៊ុន តែពេលដល់គោលដៅត្រូវបានគេអូសទាញទៅបន្ត ដែលនាំឲ្យក្រុមហ៊ុនជួបបញ្ហា ។
    - ក្រុមហ៊ុនជាសមាជិកត្រូវមានក្រមសីលធម៌ត្រឹមត្រូវ និងត្រូវបណ្តុះបណ្តាលពលករមុនចាកចេញ ។
    - ដៃគូជាមួយអង្គការ និងសមាគមន៍ពាណិជ្ជកម្មនៅប្រទេសផ្សេងៗ ដើម្បីបណ្តុះបណ្តាល និងបង្កើន ការយល់ដឹង ។
    - វាយតម្លៃខ្លួនឯងថា អ្វីដែលមានស្របច្បាប់ ឬមិនស្របច្បាប់ ។
    - ដៃគូជាមួយរដ្ឋាភិបាល និងស្ថានទូត ក្នុងការប្រឆាំងការជួញដូរមនុស្ស និងការពារពលករ ។

- បណ្តុះបណ្តាលសមាជិកដែលស្របច្បាប់ សម្រាប់ការជ្រើសរើស និងបញ្ជូនដោយសុវត្ថិភាព ។
- ដៃគូជាមួយអង្គការ និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ អភិវឌ្ឍពលករគ្មានជំនាញ និងការទទួលស្គាល់ជំនាញ ។

សំណួរ និងចម្លើយ

- សំណួរ (UN-Women) : ពីមុនមានតែស្ត្រីចេញទៅម៉ាឡាស៊ី ឥឡូវក៏មានបុរសដែរ តែស្ត្រីលំបាកជាងបុរស ទទួលបានប្រាក់ឈ្នួលតិច និងត្រូវចំណាយលើសុខភាពជាងបុរស ។ សំណូមពរឲ្យយកចិត្តទុកដាក់បន្ថែមលើស្ត្រី គួរមានថវិកាលើកទឹកចិត្តខ្ពស់ដល់ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ ។
- ចម្លើយ (ក្រសួងការងារ) : ពលករទៅប្រទេសណាក៏ដោយតែងមានច្បាប់ស្តីពីការងារ ដែលចែងជាមុនមិនថាបុរសឬស្ត្រីឡើយ គឺធ្វើតាមស្តង់ដារការងារតែមួយ (ស្ត្រីដែលបានប្រាក់ឈ្នួលតិចអាច មកពីគ្មានទីការងារតូចជាងបុរស) ។
- សំណួរ (LSCW) : ការធ្វើឯកសារមានរយៈពេលយូរ សំបុត្រាំ នាំឲ្យពលករទៅរកភ្នាក់ងារ ដូចនេះចង់ឲ្យនិយោជកបង់ថ្លៃសេវាជ្រើសរើសទៅឲ្យក្រុមហ៊ុនជំនួសពលករ តើយើងអាចយកទៅចរចាជាមួយថ្ងៃបានទេ ?
- ចម្លើយ (ក្រសួងការងារ) : ឲ្យតែមានអនុស្សាវរណៈ យើងតែងពិភាក្សាអំពីប្រាក់ឈ្នួលអប្បបរមា ដែលការចំណាយ មានខ្ពង់រមស់វា ដូចជានិយោជកត្រូវបង់មកឲ្យប្រទេសបញ្ជូនជាដើម ហើយយើងកំពុងសហការជាមួយ ILO ឲ្យមានការចេញតម្លៃនេះ ។
- សំណួរ (CHABDAI) : តើក្រសួងការងារកម្ពុជា មានអ្វីវាស់វែងប្រាក់ដែលពលករផ្ទេរចូលមក ?
- ចម្លើយ (ក្រសួងការងារ) : ពលករនៅកូរ៉េ គេយកចំណូលជាមធ្យមតាមរយៈ ADB , World Bank ។ល។
- សំណួរ (UN-ACT) : តើឡាវ និងមីយ៉ាន់ម៉ា មានកុមារចេញទៅថែច្រើនទេ ?
- ចម្លើយ (LAO) : ច្បាប់មិនអនុញ្ញាតឲ្យអាយុក្រោម១៨ឆ្នាំចេញទៅទេ តែនៅតែមានលួចចេញ ។
- (MYANMAR) : ច្បាប់មិនអនុញ្ញាតឲ្យអាយុក្រោម១៨ឆ្នាំចេញទៅទេ តែពលករមីយ៉ាន់ម៉ាកាត់ច្រើននៅតាមទីជនបទ ពេលចេញទៅជិះរទេះគោទៅទាំងគ្រួសារឆ្លងកាត់ព្រំដែន ។
- សំណួរ (UN-ACT) : តើករណីកើតនៅអាវ៉ាប៊ីសាអូឌីត ត្រូវបញ្ជូនទៅខាងណា ?
- ចម្លើយ (ក្រ.ការបរទេស) : ករណីកើតនៅអាវ៉ាប៊ីសាអូឌីតដែលយើងគ្មានទូតនៅទីនោះ គឺត្រូវបញ្ជូនទៅទូតដែលតាំងនៅប្រទេសជិតនោះ ។
- សំណួរ (UN-ACT) : បើដល់ថ្ងៃផុតកំណត់ផ្តល់សុពលភាព តែនៅផ្តល់មិនទាន់អស់ តើថែមានវិធានការបែបណា ?
- ចម្លើយ (LPN) : យើងមានយុទ្ធសាស្ត្របង្កើតជាលេខទូរស័ព្ទ ដើម្បីឲ្យពួកគាត់ទំនាក់ទំនងមក មិនថាមកតាមក្រុមហ៊ុន ឬមកដោយខ្លួនឯងក៏ដោយ ដូចនេះពលករត្រូវបញ្ជូនព័ត៌មានដោយខ្លួនឯង ។
- (ក្រសួងការងារ) : ការបញ្ចប់ជាគោលការណ៍របស់ក្រសួង ហើយកម្ពុជា-ថៃប្តេជ្ញាថានឹងបញ្ចប់នៅត្រឹមថ្ងៃទី៣០មិថុនា ។ យើងខិតខំផ្សព្វផ្សាយណាស់ដល់ពលករ ឥឡូវព័ត៌មានថានៅសល់ ៨ម៉ឺននាក់ទៀត ហើយយើងនឹងសុំឲ្យអាជ្ញាធរភូមិយុំធ្វើការរឹតបន្តឹង ។ កម្ពុជា-ថៃសន្យារៀបចំប្រព័ន្ធបញ្ជូនទិន្នន័យជាមួយគ្នាតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិច និងកំពុងបង្កើតក្រុមបច្ចេកទេស ។

សំណួរមតិ

(UN-ACT) : ចង់ឲ្យដាក់ដំណោះស្រាយគន្លឹះទាក់ទងនឹងការចំណាយ household ផង ។

វគ្គទី ៣ : ការបែងចែកក្រុមពិភាក្សា ដើម្បីកំណត់ពីបញ្ហាប្រឈម/បញ្ហាសំខាន់ៗ ដែលប្រទេសទាំងបី កំពុងជួបប្រទះ

ក្រុមទី១ ៖ យន្តការ ឬប្រព័ន្ធការពារពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ដែលប្រឈមនឹងហានិភ័យ

- នៅពេលផុតកំណត់ថ្ងៃផ្តល់ឯកសារស្របច្បាប់នៅថ្ងៃទី៣០ ខែមិថុនា ពលករដែលនៅតែមិនទាន់បានទទួលឯកសារច្បាប់នឹងត្រូវប្រឈមចំពោះការអនុវត្តច្បាប់របស់សមត្ថកិច្ចថៃ ។
- អ្នកកាន់ប័ណ្ណព័ណ៌ស៊ីជម្ពូមិនអាចពន្យាសុពលភាពបាន ។
- អ្នកចំណូលថ្មីដែលមិនទទួលបានឯកសារស្របច្បាប់នឹងក្លាយជាបញ្ហាបន្ថែមថ្មី ។
- ការគ្រប់គ្រងលំហូរពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ឆ្លងកាត់ព្រំដែននៅមានកំរិត ។
- ដំណើរនៃការធ្វើឯកសារស្របច្បាប់មានភាពស្មុគស្មាញ រយៈពេលយូរ និងមានតម្លៃថ្លៃ ។
- មិនមានការត្រួតពិនិត្យឲ្យបានច្បាស់លាស់ចំពោះពលករនៅលើទូកនេសាទ ។

ក្រុមទី២ ៖ ការទប់ស្កាត់

- ពលករនៅមានចំណេះដឹងទាបក្នុងការទទួលបានសារអប់រំរបស់យើង និងជាទូទៅតាមសហគមន៍ស្ត្រីចូលរួមតិចជាងបុរស ។
- អ្នកដែលមានចំណេះដឹង ជំនាញទាប ឬគ្មានជំនាញ ងាយចាញ់បោកគេ ឬត្រូវបានជួញដូរ ។
- និយោជកនៅតែប្រើប្រាស់ពលករមិនមានឯកសារ ដែលអាចកេងចំណេញដោយការផ្តល់ប្រាក់ឈ្នួលតិចជាងដើម ។
- ពលករតែងមានបណ្តាញរបស់ខ្លួន គឺចេញតាមឈ្មួញកណ្តាល លឿន តែបើចេញតាម MOU មានលក្ខណៈស្មុគស្មាញ ចំណាយពេលយូរ និងចំណាយលុយច្រើន ។
- ការគ្រប់គ្រងព្រំដែនមិនទាន់បានល្អ ដែលការគ្រប់គ្រងព្រំដែនទាមទារឲ្យមានកិច្ចសហការល្អរវាងប្រទេសបញ្ជូន និងប្រទេសទទួល ដោយអនុវត្តឲ្យបានត្រឹមត្រូវទាំងសងខាង ។
- ក្រុមហ៊ុនមួយចំនួនមិនល្អ ដោយមានការក្លែងបន្លំ និងស៊ីសំណុកជាដើម ដែលតម្រូវឲ្យមានការបណ្តុះបណ្តាលអំពីអាកប្បកិរិយាក្នុងការជ្រើសរើសពលករប្រកបដោយក្រមសីលធម៌ ព្រមទាំងពង្រឹង និងអភិវឌ្ឍជំនាញរបស់ពលករ ។
- ការងារទប់ស្កាត់បានធ្វើច្រើនហើយ តែមិនទាន់បានវាស់វែង ថាតើសកម្មភាពទប់ស្កាត់មានផលល្អប៉ុណ្ណា? ជួយបានកំរិតណា? សំណូមពរឲ្យគិតគូរទាំងប្រទេសទទួល និងប្រទេសបញ្ជូន ។
- លំហូរពលករទេសន្តរប្រវេសន៍បានក្លាយជាទាសភាពសម័យទំនើប ដែលមានលេចចេញជាបញ្ហាជាច្រើនដូចជាការជួញដូរ និងការកេងប្រវ័ញ្ចកម្លាំងពលកម្មជាដើម ដែលតម្រូវឲ្យយើងត្រូវកំណត់បញ្ហា ឲ្យបានច្បាស់ ដើម្បីមានវិធានការការពារ និងសហការទប់ស្កាត់ ឈានទៅការបញ្ចប់នូវទាសភាពសម័យទំនើបនេះ ។

ក្រុមទី៣ ៖ ការការពារជនរងគ្រោះ

- នៅមានបញ្ហាចំពោះការទំនាក់ទំនង និងចែករំលែកព័ត៌មាន រវាងប្រទេសបញ្ជូន និងប្រទេសទទួល ថាតើធ្វើតាមបណ្តាញអ្វី ក្រសួងការបរទេស ឬអង្គការដៃគូផ្លូវការ ។ល។
- ការផ្តល់សេវាផ្នែកច្បាប់ទៅវិញទៅមកមាននៅថ្នាក់អាស៊ាន តែកិច្ចសហការមិនទាន់បានល្អ ។
- ការសហការរបស់ក្រុមហ៊ុនក្នុងការជួយជនរងគ្រោះមិនទាន់បានល្អ ។

- ការឃុំឃាំងពលករ ឬដាក់ក្នុងមណ្ឌលកែប្រែ នៅមានបញ្ហាជាច្រើនដូចជា ដំណើរការផ្លូវច្បាប់រយៈពេលយូរ នាំឲ្យមានបញ្ហាសុខភាព បាត់បង់ចំណូល ពិបាកទំនាក់ទំនងគ្រួសារ និងមានការលំបាកជាច្រើនទៀត ។
- ដំណើរការកំណត់អត្តសញ្ញាណជនរងគ្រោះ ប្រើរយៈពេលយូរ នៅប្រទេសម៉ាឡេស៊ីមានរយៈពេល ៦ខែទៅមួយឆ្នាំ ។ ក្នុងករណីរកឃើញថាមិនមែនជាជនរងគ្រោះ ក៏ត្រូវប្រឈមនឹងការចាប់បញ្ជូន ត្រឡប់មកស្រុកវិញដែរ ។
- យន្តការនៃការបញ្ជូនមិនទាន់ស៊ីសង្វាក់គ្នា ការកំណត់អត្តសញ្ញាណមិនស្របគ្នារវាងប្រទេសដើម និងប្រទេសគោលដៅ ។
- ដំណើរការតុលាការក្នុងសំណងជនរងគ្រោះមានភាពស្មុគស្មាញ និងមានរយៈពេលយូរ ។ ពេលកាត់ក្តីរួមមានភាគតិចណាស់ទទួលបានសំណង ។
- បញ្ហាអត្តសញ្ញាណត្រូវបានផ្លាស់ប្តូរ ដូចជាពលករលើទូកនេសាទកាន់ប័ណ្ណពលករនេសាទសមុទ្រ (Seaman book) ដែលត្រូវបានប្តូរឈ្មោះ និងអត្តសញ្ញាណទៅជាជនជាតិថៃ ដូច្នោះការកំណត់អត្តសញ្ញាណមានការលំបាក ។
- បញ្ហាជនរងគ្រោះ មិនសហការ គឺជនរងគ្រោះខ្លះមិនដឹងថាខ្លួនឯងកំពុងរងគ្រោះ ។
- ឡាវ ៖ ទាក់ទងនឹងមណ្ឌលទទួលពលករនៅថៃ នៅពេលគេកំណត់ថាជាជនរងគ្រោះ គេនឹងយកទៅដាក់ក្នុងមណ្ឌល ហើយគេនឹងបណ្តុះបណ្តាល និងទំនាក់ទំនងទៅគ្រួសារ ។ ជនរងគ្រោះខ្លះត្រឡប់មកប្រទេសវិញពីបីឆ្នាំ ស្រាប់តែមានលិខិតអញ្ជើញទៅដោះស្រាយករណីនៅតុលាការថៃ (យើងមិនមានចំណាយសម្រាប់គាត់) ហើយក្រោយកាត់ក្តី ភាគីថៃមិនបានបញ្ជូនទិន្នន័យមកទេ ។
- មីយ៉ាន់ម៉ា ៖ ពលករមីយ៉ាន់ម៉ាឆ្លងកាត់ការកំណត់អត្តសញ្ញាណជនរងគ្រោះនៃថៃ ប្រហាក់ប្រហែលនឹងពលករឡាវដែរ ។ ស្ត្រីភាគច្រើនមិនសូវមានចំណេះដឹង ត្រូវបានបង្ខំឲ្យរៀបការជាមួយបុរសចិនចំណាស់ៗ ហើយនៅពេលពួកគាត់រងគ្រោះបញ្ជូនមកពីចិនវិញ ត្រូវបានយកដាក់មណ្ឌលពួកគាត់មិនចង់ត្រឡប់ទៅផ្ទះវិញទេ គឺចង់នៅធ្វើការនៅតាមភោជនីយដ្ឋាន និងកន្លែងផ្សេងៗ ។ តែករណីចង់ធ្វើការនេះត្រូវបានអង្គការពិនិត្យមើលប្រវត្តិ និងសមត្ថភាពផងដែរ ។

ក្រមទី៤ ៖ ការពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់

- សុវត្ថិភាពទេសន្តរប្រវេសន៍មិនទាន់ត្រូវបានការពារឲ្យបានល្អ ។
- ការការពារ និងគ្រប់គ្រងព្រំដែន គឺពាក់ព័ន្ធសិទ្ធិសេរីភាពរបស់ពលករ មិនអាចហាមឃាត់មិនឲ្យចេញ ដូច្នោះគាត់នៅតែទៅ នាំឲ្យមានការគ្រប់គ្រងពិបាក ព្រោះព្រំដែនគោក និងទឹក ។ ពិបាកមិនដឹងមេខ្យល់នាំទៅតាមណា ។
- ប្រទេសគោលដៅដាក់ច្បាប់ហើយតែមិនទាន់អនុវត្ត ការអនុវត្តត្រឹមតែពិន័យផ្នែករដ្ឋបាល ។ បើគេអនុវត្តមែន នឹងមានការចាប់ខ្លួន ត្រូវរត់គេច ឬ ត្រឡប់មកវិញ ។
- កិច្ចសហការរវាងប្រទេសបញ្ជូន និងទទួលក្នុងការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀង ធ្វើមិនបានល្អ មានតែនៅលើកិច្ចព្រមព្រៀង ។ មានកិច្ចសហការក្រៅផ្លូវការច្រើន ដែលត្រូវដោះស្រាយបន្ទាន់ ។

អនុសាសន៍៖

- វិធានការ ប្រកបដោយការប្តេជ្ញាចិត្តជានយោបាយ រវាងប្រទេសបញ្ជូន និងប្រទេសទទួល ។
- ត្រូវការឲ្យមានកិច្ចសហការក្នុងអនុវត្តរួមគ្នា ជាកិច្ចប្រតិបត្តិការរួម ដើម្បីបង្ការទប់ស្កាត់ និងការជួយ

សង្គ្រោះ ដែលមានលក្ខណៈជាស្តង់ដារតែមួយ ។

- ពង្រឹងសមត្ថភាពសមត្ថកិច្ចទាំងសងខាងរវាងប្រទេសបញ្ចូន និងប្រទេសទទួល ក្នុងការអនុវត្តច្បាប់ ឲ្យបានត្រឹមត្រូវ ។
- លើកទឹកចិត្តក្នុងកិច្ចសហការក្រៅរដ្ឋការដើម្បីជួយដល់ជនរងគ្រោះ ។
- បង្កើនលទ្ធភាពជួយជនរងគ្រោះ ក្នុងការទទួលបានសំណង ។
- ឡាវ ៖ ការអនុវត្តឲ្យមានប្រសិទ្ធភាពគឺមានតែការជួយឲ្យចេញទៅដោយស្របច្បាប់ ព្រោះមិនមានជម្រើសផ្សេង ដោយអាចហាមឃាត់បាន ហើយព្រំដែនយើងជាព្រំដែនគោកពិបាកគ្រប់គ្រង តែយើងត្រូវតែព្យាយាមសហការទប់ស្កាត់មិនឲ្យមានការចេញខុសច្បាប់ ។ ប៉ូលីសមានល្អ មានមិនល្អ ដូច្នេះត្រូវធ្វើការលើកទឹកចិត្តប៉ូលីស ។ ខ្ញុំសូមស្នើប្រទេសគោលដៅជួយ និងអនុវត្តឲ្យបានត្រឹមត្រូវ ។ យើងនឹងជួយពន្លឿនការចុះឈ្មោះពលករឲ្យបានលឿន ។

វគ្គទី ៤ ៖ ការបែងចែកក្រុមពិភាក្សា ដើម្បីកំណត់អាទិភាពជាយុទ្ធសាស្ត្រ និងដំណោះស្រាយរួម

ក្រុមទី១ ៖ យន្តការ ឬប្រព័ន្ធការពារពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ ដែលប្រឈមនឹងហានិភ័យ

• អនុវត្តតាមប្រទេស ៖

- ជំរុញការអនុវត្តយន្តការដែលមានស្រាប់ ដោយយន្តការអនុវត្តមិនទាន់បានល្អ
- ផ្សព្វផ្សាយបន្តអំពីចំណាកស្រុកខុសច្បាប់ ផលវិបាកនៃការស្នាក់នៅ និងធ្វើការខុសច្បាប់
- កាត់បន្ថយពេលវេលា និងតម្លៃនៃការធ្វើឯកសារ
- ពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពការអនុវត្តច្បាប់
- ធ្វើការរួមគ្នារវាងរដ្ឋាភិបាល និងអង្គការ
- ពង្រីកបន្ថែមមណ្ឌលព័ត៌មាន និងសេវា
- រឹតបន្តឹងការត្រួតពិនិត្យតាមព្រំដែន
- បន្ថែមប្រាក់ឈ្នួលដល់ពលករដែលធ្វើការក្នុងស្រុក ។

• ការសហការ ៖

- ផ្តល់ព័ត៌មាន និងបទពិសោធន៍ អោយគ្នាតាមរយៈកិច្ចប្រជុំ
- បង្កើតជនបង្គោលសម្រាប់ទំនាក់ទំនង
- បង្កើតយន្តការរួមប្រទេសបញ្ជូន និងពិភាក្សាបញ្ហាថ្មីៗ
- បង្កើតប្រព័ន្ធទិន្នន័យចេញចូល ។

ក្រុមទី២ ៖ ការទប់ស្កាត់

• អនុវត្តតាមប្រទេស ៖

- ការបណ្តុះបណ្តាលមុនចាកចេញ
- បន្តធ្វើសកម្មភាពទេសន្តរប្រវេសន៍ដោយសុវត្ថិភាព ផ្សព្វផ្សាយអំពីទេសន្តរប្រវេសន៍
- បង្កើនឱកាសការងារក្នុងប្រទេសរៀងៗខ្លួន
- លើកទឹកចិត្តវិនិយោគក្នុងស្រុក
- បង្កើនការកសាងជំនាញ ៖ យើងបានកំពុងធ្វើ និងបន្ត
- ការចូលរួមពីដៃគូឯកជន ដើម្បីផ្តល់ឱកាសការងារ

- បន្តកសាងសមត្ថភាពមន្ត្រីពាក់ព័ន្ធព្រំដែន បានធ្វើ និងបន្តទៀត
- ការជ្រើសរើសប្រកបដោយក្រមសីលធម៌
- សម្រួលការធ្វើដំណើរ និងសេវាឯកសារ
- **មីយ៉ាន់ម៉ា** ៖ គោលនយោបាយពេលខ្លះផ្លាស់ប្តូរ នាំឲ្យមិនទុកចិត្ត មីយ៉ាន់ម៉ា សុំឲ្យមានការជឿទុកចិត្ត គោលនយោបាយ សុំឲ្យរដ្ឋាភិបាលកុំផ្លាស់ប្តូរគោលនយោបាយលឿន ។

• ការសហការ ៖

- សុំឲ្យមានកិច្ចប្រជុំប្រទេសបញ្ជូន និងប្រទេសគោលដៅ
- ការចែកចាយព័ត៌មានឆាប់រហ័ស
- គោលនយោបាយរួម និយមន័យរួម
- សុំឲ្យប្រទេសទាំងអស់ពិភាក្សា និងសហការគ្នា ដើម្បីឲ្យការអនុវត្តស៊ីចង្វាក់ ។

ក្រុមទី៣ ៖ ការការពារជនរងគ្រោះ

• អនុវត្តតាមប្រទេស ៖

- ពង្រឹងការសហការក្នុងការចែករំលែកព័ត៌មានជនរងគ្រោះ និងរក្សាការសម្ងាត់ជនរងគ្រោះ
- បង្កើតទិន្នន័យអនឡាញ ដែលត្រូវធ្វើដោយក្រសួងសង្គមកិច្ច
- ចង់ឲ្យមានការកំណត់អត្តសញ្ញាណជនរងគ្រោះដូចគ្នា បណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីពាក់ព័ន្ធ និងមានកញ្ចប់សម្រាប់ការធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍
- ជំរុញប្រព័ន្ធជ្រើសមាហរណកម្មឲ្យប្រសើរឡើង (មានថវិកា និងការបណ្តុះបណ្តាល)
- ពន្លឿនការរៀបចំឯកសារផ្លូវច្បាប់
- ការកំណត់អត្តសញ្ញាណជនរងគ្រោះនៅច្រកចេញចូលតែមួយ និងសំណងជនរងគ្រោះ
- **ឡាវ** ៖ គួរមាន SOP
- **មីយ៉ាន់ម៉ា** ៖ នៅមានកង្វះខាតថវិកាបម្រុងទុក ។

• ការសហការ ៖

- គួរមានកិច្ចប្រជុំរួមគ្នាទៀងទាត់
- ធ្វើការចែកចាយព័ត៌មានជាប្រព័ន្ធ
- បង្កើតជនបង្គោលតាមប្រទេសនីមួយៗ ដើម្បីទំនាក់ទំនង ។

ក្រុមទី៤ ៖ ការពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់

• អនុវត្តតាមប្រទេស ៖

- ពន្លឿនការអនុម័តច្បាប់
- ពន្លឿនជំនួយច្បាប់ក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ
- ពង្រឹងក្របខណ្ឌនៃការអនុវត្ត

• ការសហការ ៖

- ជំរុញ និងពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្រៅផ្លូវការរវាងប្រទេសបញ្ជូន និងប្រទេសទទួល តាមរយៈអង្គការឯកទេស
- បង្កើតកិច្ចព្រមព្រៀងរួមក្នុងការកំណត់អត្តសញ្ញាណ ។

ឃ. កម្មវិធីបិទ

លោក Onevong Keobunnavong ប្រធានគណៈប្រតិភូឡាវ បានមានប្រសាសន៍ថា៖ សូមថ្លែងអំណរគុណជាថ្មីចំពោះគណៈប្រតិភូទាំងអស់ យើងបានយល់អំពីបញ្ហាប្រឈមទាំងឡាយ និងបានបំពេញនូវអ្វីដែលយើងត្រូវការ ។ ពេលត្រឡប់ទៅវិញ ខ្ញុំនឹងពាំនាំយកលទ្ធផលនៃកិច្ចប្រជុំនេះ ទៅរាយការណ៍ជូនថ្នាក់ដឹកនាំ និងធ្វើការពិភាក្សាឲ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅ ព្រមទាំងធ្វើការផ្សព្វផ្សាយបន្ថែម ដើម្បីឲ្យការងាររបស់យើងកាន់តែឆាប់ទទួលបានជោគជ័យ ។

លោកស្រី Thin Pyant Thida Kyaw ប្រធានគណៈប្រតិភូមីយ៉ាន់ម៉ា បានមានប្រសាសន៍ថា៖ សូមថ្លែងអំណរគុណជាថ្មីចំពោះគណៈប្រតិភូទាំងអស់ ហើយខ្ញុំសប្បាយរីករាយណាស់ដែលបានចូលរួមកិច្ចប្រជុំពិភាក្សាអំពីការងារពាក់ព័ន្ធនឹងពលករទេសន្តរប្រវេសន៍នេះ ។

លោកជំទាវ ជូ ម៉ិលអេង បានមានប្រសាសន៍ថា៖ ក្នុងនាមរដ្ឋានភិបាលកម្ពុជា និងគណៈកម្មាធិការជាតិប្រយុទ្ធប្រឆាំងអំពើជួញដូរមនុស្ស (គ.ជ.ប.ជ) ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះវគ្គមានដ៏មានតម្លៃ ដែលគណៈប្រតិភូទាំងអស់ និងអង្គការដៃគូបានចូលរួម ក្នុងគោលបំណងការពារ និងយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះប្រជាពលរដ្ឋ ។ នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំនេះ យើងមានបីប្រទេសចូលរួម កម្ពុជា ឡាវ និងមីយ៉ាន់ម៉ា ដោយបានរកឃើញនូវបញ្ហាប្រឈម និងដំណោះស្រាយផ្សេងៗ និងបានឯកភាពគ្នាថានឹងធ្វើការនេះបន្តទៅមុខទៀត ដើម្បីទទួលបានជោគជ័យ ។ ខ្ញុំសង្ឃឹមថា លទ្ធផលកិច្ចប្រជុំនេះនឹងយកទៅដាក់នៅប្រទេសរៀងខ្លួនធ្វើការពិភាក្សា ជាពិសេសថ្នាក់ដឹកនាំរដ្ឋាភិបាល ដែលអាចនឹងបន្ថែមនូវចំណុចខ្លះចន្លោះឲ្យកាន់តែប្រសើរ ។ សូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះការចំណាយពេលវេលារបស់គណៈប្រតិភូ និងភ្ញៀវទាំងអស់ដែលបានចូលរួម និងសូមជូនពរឲ្យការងាររបស់យើងទទួលបានលទ្ធផលឆាប់ៗ ។

ជាកិច្ចបញ្ចប់នៃកិច្ចប្រជុំ ប្រធានគណៈប្រតិភូតំណាងឲ្យរដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសទាំងបី កម្ពុជា ឡាវ និងមីយ៉ាន់ម៉ា បានធ្វើការចុះហត្ថលេខាលើកំណត់ហេតុនៃកិច្ចប្រជុំដែលបានឯកភាពគ្នា ក្នុងបរិយាកាសរីករាយ និងស្ម័គ្រចិត្ត នៅថ្ងៃទី២៥ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៨ នៅខេត្តសៀមរាប ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

សូមគោរពជូន លោកជំទាវ
អនុប្រធានអចិន្ត្រៃយ៍ មេត្តាជ្រាបដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់
ថ្ងៃ ២៥ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៨ ធ្នូ ច សំរឹទ្ធស័ក ព.ស២៥៦២
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៥ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ២០១៨
អ្នកធ្វើកំណត់ហេតុ

បានឃើញ និងគោរពជូន សម្តេចក្រឡាហោម
មេត្តាជ្រាប និងផ្តល់អនុសាសន៍ដ៏កាន់តែខ្ពង់ខ្ពស់
ថ្ងៃ ២៥ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៨ ធ្នូ ច សំរឹទ្ធស័ក ព.ស២៥៦២
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៥ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ២០១៨
អនុប្រធានអចិន្ត្រៃយ៍ គ.ជ.ប.ជ

អ្នកស៊ើបអង្កេត ហ៊ីង អេង

ជូ ម៉ិលអេង

**Minutes of the Technical Consultative Meeting among three sending countries
(Cambodia, Lao PDR and Myanmar)**

For

**Strengthening Protection of At-Risk Migrants
Against Forced Labour and Human Trafficking**

24-25 May 2018

Siem Reap, Cambodia

A technical consultative meeting among the delegations from three countries namely; the Kingdom of Cambodia, Lao People's Democratic Republic and the Republic of the Union of Myanmar, was hosted by Cambodia in Siem Reap, Cambodia on 24-25 May 2018.

Members of the meeting are representatives from:

- Cambodia: the National Committee on Counter Trafficking in persons (NCCT), including Ministry of Interior (Cambodia National Police; General Department of Immigration; General Department of Identification); Ministry of Labour and Vocational Training, Ministry of Women's Affairs/COMMIT Taskforce; Ministry of Foreign Affairs and International Cooperation; Siem Reap Provincial authority, the Office and Anti-Human Trafficking and Juvenile Protection of Siem Reap Province; which is led by Her Excellency Chou Bun Eng, Secretary of State of the Ministry of Interior and Permanent Vice Chairperson of NCCT.
- Lao PDR: the Ministry of Labour and Social Welfare, Lao Women's Union and Lao Federation of Trade Unions, which is led Mr. Onevong Keobounnavong, Chief of Children Assistance Trafficking Victims, Department of Social Welfare, Ministry of Labour and Social Welfare of Lao PDR.
- Myanmar: the Embassy of the Republic of the Union of Myanmar to Cambodia, Mrs. Thin Pyant Thida Kyaw, Counsellor and Deputy Chief of Mission.

Also present at the meeting as observers are representatives of IOM, UN-WOMEN, UN-ACT/UNDP, USAID, JICA, IJM, Ratanak International, Winrock International, Samaritan's Purse, Hope for Justice, GVC, WVI, LPN, Chabdai, and LSCW. The Association of Cambodia Recruitment Agencies (ACRA) attended the meeting as well.

After the welcoming, introduction and presentations, the meeting discussed the issues/challenges around migration, particularly at-risk migration and trafficking in persons.

We acknowledge that our migrants are gaining benefits and significantly contribute to the economic development of the sending and receiving countries and that each of the three countries have developed and implemented laws and policies to protect the migrant workers;

However, we have learned that approximately 70% of them working in the destination countries, particularly in Thailand are undocumented. In the meantime, Thailand as one of the destination countries is enforcing laws to promote legal migration. To avoid the negative

pat

pat

impact of the enforcement of the law, the three sending countries and Thailand are collaborating to provide legal documents to existing undocumented migrant workers. We are not sure whether the process will end on the 30th June 2018. The three countries concern that some migrant workers will not be able to obtain legal documents and face arrest, detention, abuses and trafficking.

We the countries sending migrant workers to the destination countries do not wish to see the sufferings, dangers and exploitation in any of the stages in the migration cycle. Therefore, we, as members of technical consultative meeting, who are from multidisciplinary group, urge to our governments to consider the following aspects of appropriate activities should be taken by individual country and by joining collaboration (with attachment).

Last but not least, our members proposed to have joint resolution, among sending countries as well as between sending and receiving countries, proceeds by regular meetings to share information, issues and achievement.

The minutes are signed on the 25th May 2018 in Siem Reap of Cambodia.

Head of Myanmar
Delegation

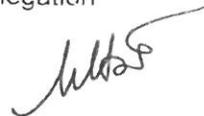
Mrs. Thin Pyant Thida Kyaw
Counsellor and Deputy Chief
of Mission of the Embassy of
the Republic of the Union of
Myanmar to Cambodia

Head of Lao PDR
Delegation

Mr. Oneyong Keobounnavong
Chief of Children Assistance
Trafficking Victims, Department
of Social Welfare, Ministry of
Labour and Social Welfare of
Lao PDR

Head of Cambodia
Delegation

H.E. Chou Bun Eng
Secretary of State, Ministry
of Interior, Permanent Vice
Chairperson of NCCT,
Cambodia

